

Voorstel voor het betrekken van Provinciale Staten bij de Regionale Energiestrategieën

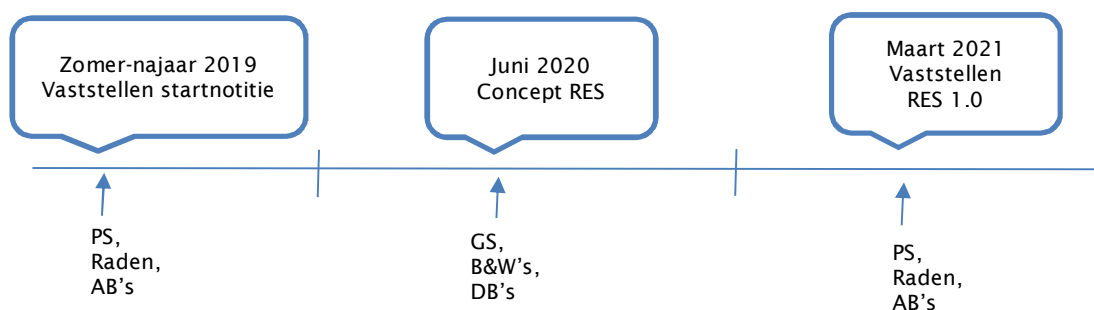
Op maandag 9 september 2019 zijn de startnotities voor de Regionale Energiestrategieën (RES) Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid in de Statencommissie Ruimte Wonen en Klimaat besproken. De startnotities bevatten procesafspraken met onze partners om tot de RES-sen te komen. Provinciale Staten hebben tijdens deze bespreking aangegeven dat ze meer betrokken willen worden bij de totstandkoming van de RES-sen. Deze wens is niet alleen bij de provincie Noord-Holland actueel. Ook bij andere provincies, gemeenten en waterschappen speelt dit punt. Het Nationale Programma RES (NPRES) heeft daarom een handreiking¹ opgesteld over de positionering van de volksvertegenwoordigers in de Regionale Energiestrategieën. In het voorliggende voorstel wordt voortgebouwd op deze handreiking. We geven inzicht in het proces tot de concept RES en de manier waarop Provinciale Staten betrokken kunnen worden.

Rol van de provincie: partner

Ten aanzien van de rol van de provincie staat in de voordracht van de startnotities:

De provincie Noord-Holland is partner in het RES-proces. Dit betekent dat wij, net als de gemeenten en de waterschappen, deelnemer zijn in het gezamenlijk proces. Wij hebben zodoende geen regierol. Ten behoeve van het proces zijn gezamenlijk, maar vanuit ieders eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden, startnotities voor de RES Noord-Holland Noord en de RES Noord-Holland Zuid opgesteld. De startnotities zijn procesdocumenten met procesafspraken. Door de vaststelling ervan door gemeenten, waterschappen en de provincie committeren de partners zich aan het gezamenlijke proces en het gezamenlijk opstellen van de RES. Zodoende worden de startnotities thans aan uw Staten ter besluitvorming voorgelegd. Daarbij geven wij tevens uitvoering aan het amendement 'Concretiseren Energietransitie' (PS 4 februari 2019) waarin u vraagt om 'Aan het begin van de nieuwe Statenperiode 2019-2023 uitvoering te geven aan de aanbevelingen door met GS afspraken te maken hoe deze geconcretiseerd kunnen worden.' Het gezamenlijk opstellen van de RES ligt in de lijn van de conclusie van de Randstedelijke Rekenkamer in zijn rapport over Energietransitie: "Toekomstige energieprogramma's zullen nog meer een gezamenlijk programma met andere partijen worden dan het geval is".

In de startnotitie vindt betrokkenheid van Provinciale Staten plaats op twee besluitvormingsmomenten: het vaststellen van de startnotities en besluitvorming over de definitieve RES NHZ en RES NHZ. De concept RES wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten, de colleges van B&W en het Dagelijks Bestuur van de Waterschappen. Vervolgens is er de RES 1.0, het 'definitieve' gezamenlijke bod. De RES 1.0 wordt door alle betrokken partners, waaronder Provinciale Staten, vastgesteld.

Tijdens de bespreking van de voordracht van de startnotities in de Statencommissie hebben de Statenleden aangegeven voldoende bij het proces betrokken te willen worden. Gezien het belang

¹ De Handreiking positionering van volksvertegenwoordigers in de Regionale Energiestrategieën is door de griffie verstuurd aan Provinciale Staten.

van het onderwerp en de gevoeligheid in de samenleving is het tussentijds betrekken van Provinciale Staten wenselijk.

De gedeputeerde heeft tijdens de bespreking aangegeven dat daartoe, naast de formele momenten, de volgende mogelijkheden bestaan:

1. de Statenleden worden uitgenodigd voor de ateliers in de deelregio's;
2. In de Statencommissie kunnen de inhoudelijke ambities van de provincie in de RES-sen worden besproken en opdat wensen en bedenkingen aan de gedeputeerde kunnen worden meegegeven
3. de concept RES kan in de Statencommissie worden besproken (B-agenda);

Voorstel voor betrekken Provinciale Staten bij de RES

Op basis van bovenstaande mogelijkheden is een voorstel uitgewerkt met het doel Provinciale Staten voldoende te betrekken bij het RES-traject. Het voorstel loopt tot aan de concept RES (juni 2020). Als er meer duidelijkheid is over de beoordeling van de concept RES en de doorrekening ervan wordt het vervolg proces nader uitgelijnd. Zo ook de betrokkenheid van Provinciale Staten in de periode tussen de beoordeling concept RES en de vaststelling van de RES.

Het proces om te komen tot een concept RES in juni 2020 bestaat uit een aantal fasen:

1. Fase Formuleren scenario's

Deze periode staat in het teken van het uitwerken van scenario's in de deelregio's. Daartoe worden op *deel-regioniveau* ateliers georganiseerd. Ieder atelier bestaat daarbij uit twee stappen.

Eerst wordt gewerkt met verkennende scenario's. Deze zijn een schets van een mogelijke energiestrategie gebaseerd op de leidende principes. Aan de hand daarvan worden de gevolgen van mogelijke ruimtelijk-energetische keuzes inzichtelijk gemaakt. Daarbij wordt aangegeven welke ontwikkelingen op korte termijn (2030) en lange termijn (2050) waarschijnlijk zijn.

Vervolgens worden in de scenario's de hoekpunten van de keuzes geduid. Zo wordt de breedte van het speelveld per deelregio in kaart gebracht. Op basis van deze inzichten wordt het gesprek in het atelier gevoerd. De ateliers leiden tot mogelijke zoekrichtingen voor de inpassing van duurzame energie.

De RES NHZ en RES NHN kennen hierin een eigen tempo. De ateliers vinden plaats in de periode oktober 2019 - januari 2020.

2. Fase Lokale verrijking

In deze fase vinden op *gemeentelijk* niveau ateliers plaats waar de eerder geformuleerde scenario's vanuit lokaal perspectief worden bekeken, samen met lokale stakeholders.

Ook is deze periode bedoeld voor participatie met o.a. inwoners. De gemeenten, als zijnde de eerste overheid voor hun inwoners, organiseert deze participatie.

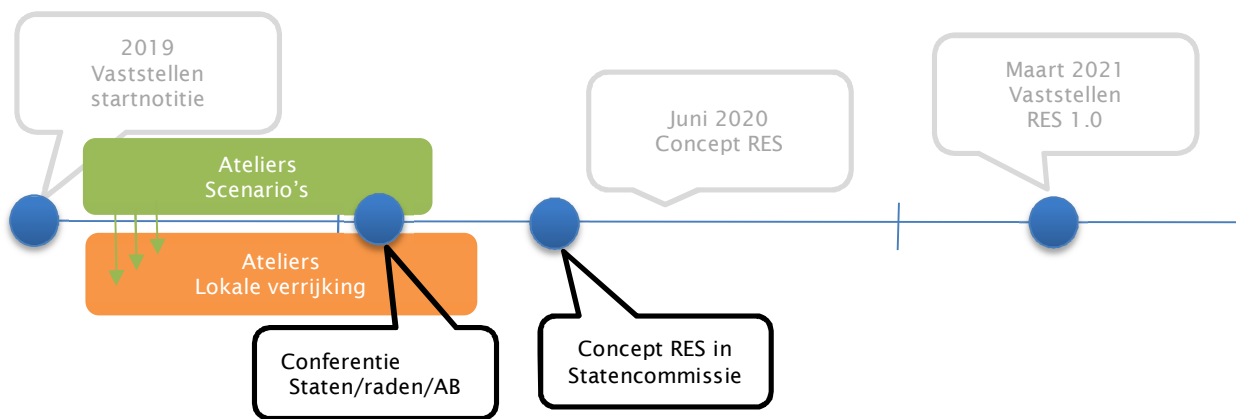
Net als in de fase voor het formuleren van de scenario's kennen de RES NHN en de RES NHZ hun eigen tempo in de planning van de ateliers. De periode dat dit plaatsvindt is vanaf oktober 2019 tot en met februari 2020.

3. Fase Conferentie volksvertegenwoordiging

In januari 2020 organiseert het programma RES NHZ en RES NHN een conferentie voor gemeenteraadsleden, statenleden en leden van de Algemene Besturen van de waterschappen.

4. Fase Samenhang

In de laatste maanden tot de concept RES wordt alle input uit de deelregio's samengebracht en wordt een samenhangende strategie per RES regio opgesteld. Deze, voor Noord-Holland twee, strategieën zijn de concept RES-sen. Deze concept-RES-sen worden vervolgens aan het Rijk aangeboden ter doorrekening.

Nadere betrokkenheid Provinciale Staten

Hieronder staat het voorstel voor het betrekken van Provinciale Staten per fase in het RES proces.

Fase 1 en fase 2

- Uitnodiging van de Statenleden voor de ateliers 'formuleren scenario's' en 'lokale verrijking'. Dit kan een mogelijkheid bieden voor Statenleden om in gesprek te gaan met lokale stakeholders en lokale volksvertegenwoordigers;
- een uitwerking van onze provinciale leidende principes, zoals opgenomen in de voordracht bij de startnotities zal ter bespreking aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Naar verwachting zal een bespreking kunnen plaatsvinden in de Statencommissie Ruimte, Wonen en Klimaat van januari 2020.

Fase 3

- In januari wordt een conferentie voor statenleden, raadsleden en leden van de algemene besturen van de waterschappen georganiseerd. Tijdens deze conferentie worden de uitkomsten van de ateliers uit fase 1 bij elkaar gebracht. Op deze uitkomsten vindt reflectie plaats.

Fase 4

- Agendering van de concept RES-sen voor de B agenda van de Statencommissie RWK. Provinciale Staten kunnen dan hun wensen en bedenkingen rond deze documenten meegeven aan Gedeputeerde Staten.

Na fase 4 vindt zoals hiervoor gemeld de doorrekening van de concept-RES plaats. Zodra er meer duidelijkheid is over het vervolg proces maken we een additioneel voorstel over de betrokkenheid van Provinciale Staten in deze fase.